

la família d'assís

NÚMERO
46
GENER 2018

LA CASA ON ESTIMEM LA GENT GRAN

FUNDACIÓ
BENÈFICA | **ASSÍS**

RESIDÈNCIA ASSÍS // CAN PONSICH, S/N // SANT QUIRZE DEL VALLÈS

WWW.FUNDACIOASSIS.ORG

HISTÒRIA: «La nació espanyola és un mite», p. 3 // HISTÒRIA: Homenatge a Dolors Caseras, p. 4 // TRE-
SORS DE LA COMARCA (III): El Camí dels Monjos, p. 5 // PUBLICACIONS: El català va ser dialecte?, p. 6 //
LLENGUA: La nineta petita, p. 6 // LLENGUA: Rodolins per conèixer Jesús de Natzaret, p. 7 // LLENGUA:
Lleus o greus però breus (V), p. 8 // LLENGUA: El racó de la llengua, p. 9 // REFLEXIONS: Pensaments per
meditar, p. 10 // REFLEXIONS: No crec en Déu..., p. 11 // GALERIA D'IMATGES, p. 12

Fraternitat

Quina alegria hi pot haver més gran que l'amistat? Amb un mateix, amb els altres, amb ella, amb Déu. **Amistat és poder donar alguna cosa, i és rebre quan l'amor d'un altre truca a la porta del meu carrer.**

La sagrada amistat ens porta a l'esforç, conscient de realitzar algun somni plegats, a mirar junts les estrelles, a compartir allò bo que tots tenim dintre. I tinc tants amics que encara no conec!

Certament, la fraternitat ens mena vers l'ideal de l'amor sense condicions de qui estima la humanitat sencera avui, demà i sempre.

Xavier Perera Torres,
aportat per Rosa Solé, residenta

Estimada Catalunya

Sóc una catalana de 94 anys que al final de la seva vida ha de veure la seva estimada Catalunya amb un nou 1714, sense solució, amb la paret que tenim al davant nostre.

És trist, penso que no ens mereixem el que li està passant a la Nostra Terra.

Encara que sento que no serveix de res la meua queixa, aquí està.

Josefina Riba i Artella,
residenta

Benvinguts!

Des de l'edició de l'últim butlletí, de juny del 2017, s'han incorporat a la Casa Assís nous residents. Donem-los a tots la BENVINGUDA!

7 juny 2017	Neus Bachs Arbat	3 octubre 2017	Mercè Méndez Borreguero
25 juliol 2017	Felicitas Méndez Borreguero	17 octubre 2017	Joan Teixidor Roig
27 juliol 2017	Vicenta Mulas Alonso	23 octubre 2017	Ana Carreño Galera
2 agost 2017	Maria Ripoll Mora	6 novembre 2017	Concepció Sancho Esparza

Desitgem que Assís sigui la vostra segona casa!

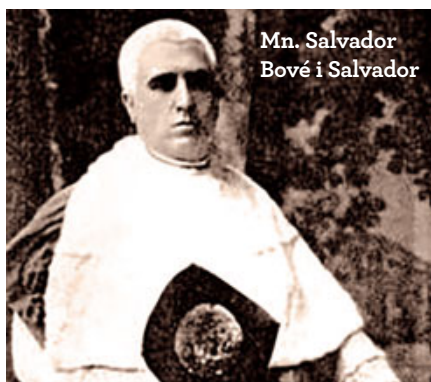
«La nació espanyola és un mite» (1901)

TEXT | ÀLVAR MADUPELL, resident

A principis del segle XX, el prevere reusenc Salvador Bové va estampar literalment a la minoritària *Revista lul·liana* que «la nació espanyola és un mite».

Segons ell, la paraula «Espanya» o «Hispania» és un mot i un concepte només geogràfic, però no social ni cultural, perquè mai dintre la península Ibèrica no hi ha hagut un sol poble ni una sola nació. De nacions afegia, a Espanya, n'hi ha diverses, com la nació portuguesa, la nació castellana, la nació catalana, la nació basca, la nació gallega... Negava amb rotunditat que la nació catalana fos un invent recent de quatre ximplers catalanistes i opinava que allò realment inventat feia poc era la moderna nació espanyola.

«... alguns, en sentir que es deia *nació* a Catalunya, han dit que això era una invenció de “cuatro locos catalanistas”; que mai ningú havia dit tal cosa. Essent així que

la veritat dels fets és tot el contrari, puix l'ésser de Catalunya, considerada per molts com a província d'Espanya, és relativament de poc temps en aquesta part. Que sempre s'havia dit *nació catalana* i mai ningú havia ensenyat que la península Ibèrica formés *un sol poble, una sola nació*, sinó que tothom creia i afirmava que a Espanya hi havia la *nació portuguesa*, la *nació castellana*, la *nació catalana*, la *nació basca*, la *nació gallega*...». «La paraula *Espanya* —ha dit la notable revista *Praeco Latinus*, de Philadelphia— és un mot geogràfic, no un mot natural: *la nació espanyola és un mite; a Espanya hi ha varies nacions*. Què volen més?». [BOVÉ Salvador, *Lo doctor Arcangèlich, Revista lul·liana* 1 (1901) 75].

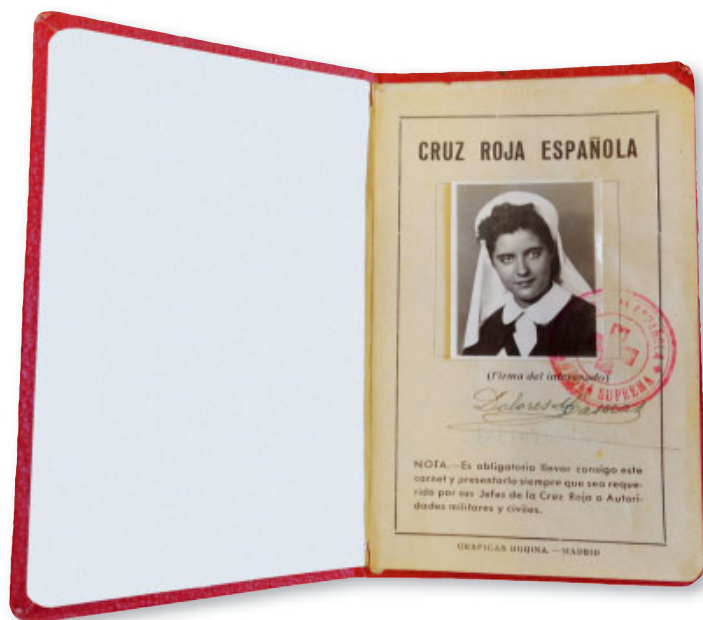
Qui va esforçar-se intensament a promocionar aquesta pretesa nació espanyola va ser el franquisme, amb la consigna de formar «*una, grande y libre*», lema oportú perquè justament mai no havia estat *una* ni *grande* ni *libre*. Els diputats electes del postfranquisme, a qui agradava fer-se passar per demòcrates sense molts d'ells saber què era la democràcia, van incrustar la fórmula «*nación española*» en la Constitució, amb lletres que ells voldrien intangibles, i un cop incorporada dins el text la fórmula, no es cansen d'embombar que té mil anys o molts més.

Franco va potenciar la nomenclatura d'«*una, grande y libre*» justament perquè mai Espanya no havia estat *una*. Els reis borbons, quan firmaven documents solemnes, afegien sota el seu nom una rastellera de títols monàrquics o nobiliaris, des de Navarra, Aragó o les Sicílies fins a Granada o Barcelona, però sense mai usurpar el nom de rei d'Espanya. La fórmula «*nación española*» ha estat una ficció tardana i un mite artificial.

Homenatge

a TEXT | COMUNICACIÓ ASSÍS

Dolors Caseras

Aquest mes de juny, representants de la Creu Roja de Barcelona van venir a la Residència Assís a fer un homenatge a la resident Dolors Caseras per haver col·laborat voluntàriament en l'aportació de documentació al fons del patrimoni històric de la Creu Roja. Agraïm a la seva amiga Marisol Solís per fer d'enllaç i fer possible aquest reconeixement.

A l'edat de 17 anys, la Dolors, com a infermera de la Creu Roja, va presenciar i donar la benvinguda a l'intercanvi de presoners de guerra, anglesos i alemanys. El 28 d'octubre del 1943 l'intercanvi de presoners per tornar a casa, va tenir lloc al Port de Barcelona, per ser Espanya un país neutral. Els presoners baixaven dels vaixells, creuaven el moll i pujaven a un altre vaixell que els duria a casa seva.

Aquests retalls de diari són un recull d'un fet històric, que ha guardat la Dolors i que en algunes de les fotografies surt ella. Aquests records han ajudat a poder escriure amb més exactitud la història de la Creu Roja.

La Dolors, reservada i tímida, ens va regalar una estona plena de complicitat, històries i vivències d'una vida dedicada a la cura de malalts.

Gràcies Dolors!

Tresors de la comarca (III)

El Camí dels Monjos

TEXT | CAROLYN LAW, resident

Tenim un gran tresor en forma de collaret antiqüíssim, de nombrosos joiells valuosos, que passa pel nostre costat comunicant el Monestir de Sant Cugat i el Monestir de Sant Llorenç del Munt, al cim de la Mola. És el Camí dels Monjos.

La foto a dalt mostra un mural de ceràmica modern, fixat al mur del Cementiri Municipal de Terrassa, per on passa el «Carrer del Camí dels Monjos». Representa els joiells d'aquest collaret —entre ells, els dos més importants, que són els monestirs a cada extrem; també el joiell més prop nostre, que és l'ermita preromànica de Sant Feliuet de Vilamilans (veure foto) just a l'altre costat de la Serra dels Galliners. En direcció a Sant Llorenç, hi ha Can Sabater del Torrent, a mitja hora caminant; després, Can Torrella del Mas davant el cementiri de Terrassa, i l'ermita de Santa Magdalena del Puigbarral.

Aquest camí és primordialment de terra i algun tros asfaltat. Segueix la cresta de les serralades sense travessar cap riera o riu. Era dissenyat per monjos de l'Edat Mitjana que construïren una infraestructura, facilitant així l'increment de poblacions rurals per deturar l'expansió de l'islam. Caminar avui dia per aquest camí medieval, lle-

gint les plaques explicatives, és una manera agradable de contemplar la història. A més a més, és encara un món de natura, tan a prop però tan lluny del món de les autopistes, grans superfícies, i polígons. Una trista excepció són tres dels joiells (Can Petit, Can Montllor, els Bellots), força deixats, probablement perquè es troben al costat d'un polígon —per definició, no gaire estètic, i per això de menys interès mantenir.

El mural de ceràmica representa també fenòmens emblemàtics que no són medievals: el Mirador de Can Barnola (i Can Barnola mateix, al nostre costat de la Serra dels Galliners); els xiprers de Sant Quirze (probablement els de Can Llobateres); i l'immens bosc que envolta la base de la Mola, on hi ha el poble de Matadepera.

Per resseguir tots els 27,22 km del Camí dels Monjos, des de Sant Cugat a Sant Llorenç del Munt, es triga unes sis hores... si ets en David Fuguet.

El català va ser dialecte?

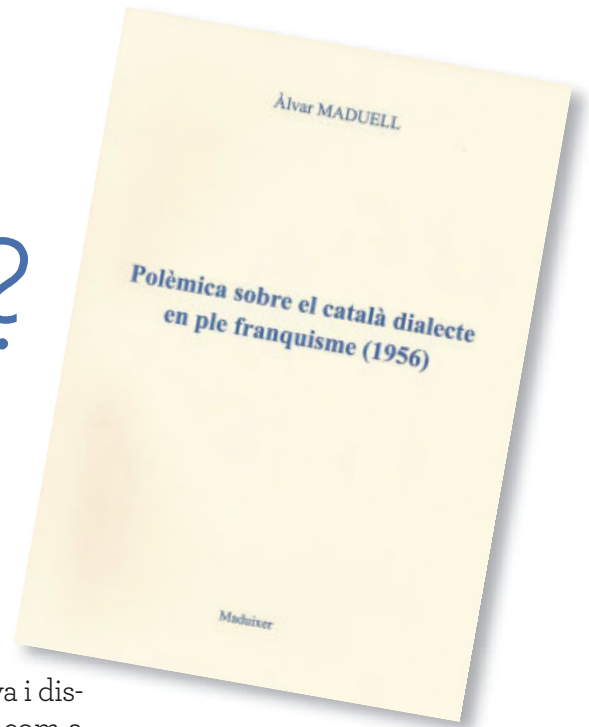
TEXT | **CAROLYN LAW**, resident

.....
 Àlvar Maduell
Polèmica sobre el català dialecte en ple franquisme (1956)
 Col·lecció Maduixer, 23
 Sant Quirze del Vallès, 2017
 71 pàgines

El paper del català en el món de llengües filles del llatí no era un assumpte mort durant el franquisme. Una qüestió viva i discutida, tant a la Península com a Amèrica llatina, era sobre si el català es considerava llengua o dialecte.

Aquest assaig de Maduell, ben documentat com sempre, inclou

material de revistes de l'any 1956 que tractaven el tema. Resulta una lectura molt interessant i d'una visió sociològica inusual d'aquell moment en la nostra història.

La nineta petita

TEXT | Poema de Gemma Rabaneda
 aportat pel resident PERE OLIVERAS

La nineta petita plorava i plorava.
 Al seu osset estimat li faltava una cama.
 Li deia la mare «No ploris, nineta,
 empremem un altre que tindrà dues cames».
 La nineta petita així no es consolava,
 no en volia un altre, no era això el que esperava.
 Ningú no ho entenia i ella plorava.

Anant pel carrer la nineta menjava.
 Era el seu berenar pa i xocolata,
 quan trobà un vellet sol i mort de gana
 i li donà el seu pa i la seva xocolata.
 En arribar a casa va plorar d'alegria:
 trobà el seu osset amb la pota arreglada.

Rodolins per conèixer Jesús de Natzaret

TEXT | FRANCESC PUIG, resident

EL VOLEN AGAFAR

«Sempre diu la veritat.
Els oients s'han esverat
tot cantant les veritats
ha perdut les amistats»

ELECCIÓ DELS DOTZE

«N'ha escollit una dotzena:
Que són de bona mena!
Els promet el millor premi
mentre siguin del seu gremi.
I Jesús de mica en mica
els ensenya i els predica.
Escoltant les grans lliçons
han après de fer sermons»

BENAUANCES

«I tothom, fins als xacrosos,
vull que siguin tots ditxosos.
I els que tinguin el cor net
aniran al cel pel dret.
Amics meus, alceu la festa,
dalt del Cel farem gran festa.
Una mica de bondat
obre el cel de bat a bat,
que és la Casa del meu Pare.
Apa, som-hi: a des d'ara!»

LLUM DEL MÓN

«I si fóssiu bons jueus
tots voldríeu ser dels meus»

L'ENFADAR-SE

«Cal fer cara d'estiueig.
No t'enfadis, que és molt lleig»

ESTIMAR ELS ENEMICS

«Fuig i aparta't d'embolics
i no vulguis enemics»

PARENOSTRE

«Mestre, ensenya'ns de pregar.
I Jesús així parlà
ensenyant als seus oients
la pregària dels creients.
I brillant de llum el rostre
els ha dit el Parenostre»

VÍDUA DE NAÏM

«Una mare està desfeta,
ha perdut el fill volgut,
i Jesús dient-li: "Aixeca't!"
L'hi ha tornat ple de salut»

CONSELLS EVANGÈLICS

«Quan la gent no us faci el pes
procureu fer el desentès.
I tranquils: no passa res»

EL CENTURIÓ

«Ha sigut el mestre insigne
del "Senyor, jo no sóc digne"»

ELOGI DEL BAPTISTA

«Sapiguen que és un gran sant
l'amic meu que es diu Joan»

LA PECADORA

«Han quedat bocabadats.
"Tots et queden perdonats.
Ara marxa. Apa, vé,
i no hi vulgues tornar més"»

LES DONES

«Escoltant la seva veu
el segueixen per tot arreu
preparant els entrepans
per Jesús i els ajudants»

Lleus o greus però breus (V)

TEXT | **ÀLVAR MADUELL,**
resident

1. Et roben primer tot el que és teu i després t'acusen de pobre.
2. El mal gust ja no es lamenta, es fomenta.
3. Pretenen que saber idiomes ja és saber alguna cosa.
4. Algunes esglésies semblen residències de la tercera edat.
5. Es deuen trobar poc lletges i per això s'enganxen bocins de filferro al nas.
6. Cementiris, làpides, estàtues, piràmides..., vans intents de perpetuar en pedra allò impossible de fer perdurar en vida.
7. Pocs concerts més ensopits que escoltar músics parlant de música.
8. Només hi ha una petita diferència entre l'eufòric *votarem* d'ahir i el pansit *votàrem* d'avui.
9. Miop i contraproduent la decisió d'encarregar la reforma de la litúrgia catòlica a veterans liturgistes de sempre.
10. Per apallissar jovent i senyores de sa casa no brandaven porres aquells sipais amb casc de batalla, sinó juristes ben togats d'un força alt tribunal institucional.
11. La religiositat de les musulmanes va més a fons de la superficialitat que suggereix el seu vel.
12. Un referèndum prohibit, que no es podia fer de cap manera, constarà com el més esclatant i repicat de la història.
13. Llengua excelsa sense continguts, un bonic càntir buit.
14. Al·là és gran, però qui mata en nom d'Al·là és molt més petit que l'ombra d'un mínuscul mig microbi escuat i esquarterat.
15. Fer d'àrbitre no permet actuar arbitràriament.

NECROLÒGIQUES

29 maig 2017 Antoni Aixàs Muntó
17 juny 2017 Manuel Ruiz Martínez
22 juny 2017 Salvador Tomàs Bel
9 juliol 2017 Manuela Monge Lozano

14 juliol 2017 Joaquina Monté Folch
3 agost 2017 Maria Mercè Oliver Reixach
28 agost 2017 Pere Soler Girbau
15 set. 2017 Emili Pérez Díez

El racó

TEXT
JAUME SUBIRANA, resident

de la llengua

Hi ha un mot que s'utilitza molt sovint procedent de la llengua castellana, em refereixo a **sentar**. Expressions com: *Vine senta't aquí! I si ens sentéssim allí?* En català la paraula correcta és **seure** o **asseure**. Hauríem d'haver dit *Vine, seu aquí! I si seiem allí?* Potser molts s'enfadaran si escric el present d'indicatiu del verb que això és cosa d'infants, però m'ha semblat que era millor atès que és un verb una mica complicat:

jo sec	nosaltres seiem
tu seus	vosaltres seieu
ell seu	ells seuen

També costa molt de suprimir **peluqueria** que probablement ve de

pelo = **cabell**. En català la paraula correcta és **perruqueria**, que segurament ve de **perruca**, i la dels homes s'ha de dir **barberia**.

Recordo també **ensiamada** aquesta pasta tan bona que va ser inventada pels mallorquins. Ben escrita és **ensaïmada**. Recordem que està feta a base de **saïm** que és **llard** a les Illes Balears.

Un dia vaig sentir: *Amb aquell sabihondo no s'hi pot parlar!* L'expressió correcta en la nostra llengua seria **saberut** o **setciències**.

Una resident fa una pregunta a un company i aquest estava a les musaranyes i exclama: *Quin susto!* L'expressió correcta hagués estat: *Quin ensurt!* També són correctes **esglai**, **espant** i **sobresalt**, però mai **susto**.

Un dia vaig sentir: *Tens un minut? Et vull explicar un xiste!* Correcte és **acudit**.

Una vegada uns discutien sobre un edifici en construcció i un va dir: *La carpinteria d'alumini d'aquesta constructora no m'agrada.* Hauria d'haver dit: *...bastiment metàl·lic* i si hagués estat de fusta hauria d'haver dit **bastiment de fusta**.

En un sermó de Setmana Santa el mossèn digué *...amb la creu a l'hombro*. La paraula adequada hauria estat **espatlla**.

Es diu en algunes ocasions, quan s'ha fet un bon dinar: *Hem fet una parrillada que n'hi havia per sucari-hi pa!* **Parrillada** ve de **parrilla** i en català diem **graella** per tant fem una **graellada**.

Pensaments per meditar

TEXT | FRANCESC PUIG, resident

L'experiència demostra, i també la raó, que mai no van bé les coses que depenen de molts.

- L'experiència no consisteix en el nombre de coses que s'han vist o sentit, sinó en el nombre de coses que s'ha reflexionat.
- És més fàcil tenir bones relacions amb els que viuen un tros lluny que no pas amb aquells que no es mouen mai del nostre costat.
- La fama mata a molta gent a qualsevol lloc de la terra; el que mai no ha fet és matar els que manen en aquells indrets.
- El que es creu massa important per fer coses petites, és massa petit per fer coses gaire grans.
- La fama és com un cercle d'aigua, que s'amplia més i més; i a base d'engrandir-se, desapareix.
- Els favors excessius són una font de malentesos.
- Oblida't dels favors que fas i recorda't sempre més dels que has rebut.
- La fe es manifesta en l'esperança i es realitza en l'amor.
- Aquell que busca la felicitat dels altres, troba la seva sense buscar-la.
- El secret de la felicitat és tenir bones relacions amb nosaltres mateixos/es.

*El pensador,
dibuix de
Franz Kafka*

- El secret de la felicitat no consisteix en fer allò que estimes, sinó en estimar allò que fas.
- La fortuna, l'èxit i el poder poden afavorir la felicitat, però no pas donar-la. Només ens la pot donar el sentir-nos estimats.
- La gent més feliç no és pas la que té el millor de tot sinó la que fa el millor amb el que té.
- Per ser feliç va bé tenir una bona salut i una mala memòria; no recordar-se de segons què, ajuda molt.
- M'ho van explicar i ho vaig oblidar; ho vaig veure i ho vaig entendre; ho vaig fer i ho vaig aprendre.
- No valem pel que diem sinó pel que fem.
- Les criatures necessiten més d'exemples que de correcció.

TEXT | ÀLVAR MADUELL, resident

No crec en Déu...

*Silenci estrident,
invisible evident,
percepció imperceptible,
intangibile palpament,
absència omnipresent.*

1

No crec en Déu,
jo no hi puc creure...
I és que l'acabo de veure
aquí present, ara mateix,
a tot arreu.

2

No crec en Déu,
ni crec que hi pugui creure.
Si qui té fe afirma sense veure,
no es creu ni es pot dubtar
d'allò que es veu.

3

No crec en Déu
si és Ell el qui em fa viure
i visc aquest moment
perquè Ell hi és;
em sento viu perquè
la vida és seva,
el tinc present fins més
que a mi mateix.

4

No crec en Déu,
saber que Ell hi és em basta.
Creà mon món com el forner
que pasta
i no puc creure pas allò que sé.

5

No crec en Déu
si al meu voltant
es mou alguna cosa.
El món creat no li és
ombra ni nosa,
i res no fóra sense Ell
a dintre seu.

6

No crec en Déu,
d'Ell tinc plena certesa,
n'estic segur,
segur completament,
tan cert com la ceguesa
de qui nega allò més evident.

7

No crec en Déu,
l'estimo i hi confio,
hi tracto constantment.
Si em fa viure i jo respiro
no hi crec, el tinc sempre present.

8

No sóc ateu
ni en Déu puc creure
llegint vostra ditada tan potent
en la claror del mar,
del cel, del vent,
en cada vida llarga,
en cada batec breu.

9

Sou evident
i això em priva de creure;
sou transparent
i us veig a tot arreu;
sou resplendent dins l'ombra
i a les fosques;
de tan present ja sóc jo
que em sento absent.

10

No us veig sencer,
només miques i miques
sota menuts trossets de trencadís,
floretes, llamps, textura de tapís,
espurnes, gorgs, flocs de cristall,
tot en pletòric devessall.

11

Podré dubtar d'amics i amigues,
desconfio d'allò que diu la gent,
no però de vostra presència
tan present
en bressols, estels i espigues.

12

No crec en Déu
per tenir-lo viu ben a la vora;
que me n'adoni tard o d'hora,
estant al meu costat no hi crec,
ho sé.

Galeria d'imatges

CONCERT DE LA CORAL STELLA

GIMCANA AMB L'ESCOLA TAULA RODONA

GIMCANA AMB L'ESCOLA TAULA RODONA

GIMCANA AMB L'ESCOLA TAULA RODONA

GIMCANA AMB L'ESCOLA TAULA RODONA

CONCERT DE L'INSTITUT SALAS XANDRI

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'INSTITUT SALAS XANDRI

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'INSTITUT SALAS XANDRI

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'INST. SALAS XANDRI

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'ESCOLA RAMON FUSTER

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'ESCOLA RAMON FUSTER

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'INST. SALAS XANDRI

VISITA I TREBALL DE RECERCA DE L'INSTITUT SALAS XANDRI

PISCINES AL JARDÍ DE LA RESIDÈNCIA

RESIOLIMPIADES 2017

RESIOLIMPIADES 2017

RESIOLIMPIADES 2017

RECOLLIDA DE NESPRES AL JARDÍ DE LA RESIDÈNCIA

RECOLLIDA DE NESPRES AL JARDÍ DE LA RESIDÈNCIA

REVELLLA DE SANT JOAN

REVELLLA DE SANT JOAN

REVELLLA DE SANT JOAN

REVELLLA DE SANT JOAN

FESTA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

FESTA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

FESTA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

FESTA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

LA CASTANYADA

LA CASTANYADA

ANADA A LA PLATJA DE CASTELLDEFELS

VISITA I JOCS AL PARVULARI EL PATUFET

VISITA I JOCS AL PARVULARI EL PATUFET

VISITA I JOCS AL PARVULARI EL PATUFET

SORTIDA AL MONESTIR DE POBLET

SORTIDA AL MONESTIR DE POBLET

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

VISITA A LA BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

TALLER DE PINTURA

TALLER DE ROQUES DE XOCOLATA

TALLER DE ROQUES DE XOCOLATA

TALLER DE MANDALES

TALLER DE PINTURA CREATIVA

TALLER DE TEATRE

TALLER DE TEATRE

TALLER DE TEATRE

TALLER D'ESCACS

TALLER DE IOGA

**FUNDACIÓ
BENÈFICA ASSÍS**
La casa on estímem la gent gran

Can Ponsich s/n
0192 Sant Quirze del Vallès
Tel. 93 721 47 05

Si vols fer de voluntari o vols saber
com pots ajudar a persones grans
a viure en comunitat-família
entra a la web de la Fundació

www.fundacioassis.org